

# Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá

## Októbrové číslo Školský rok 2017/2018

### OBSAH:

Úvod  
Zdravý fast food  
Mesiac úcty k starším  
Plavecký výcvik 2017  
Lampiónový sprievod  
Hod plnou loptou  
Futbalom proti rasizmu  
Plenárne rodičovské združenie  
Majstrovstvá okresu Brezno v Rapid šachu  
Obchodovanie s ľuďmi  
Deti z MŠ v prvej triede  
Medzinárodný deň jazykov  
Náramky na objednávku  
Deň cudzích jazykov  
Spišský hrad - UNESCO  
OVce.sk  
Svetový deň zvierat  
Týždeň  
Niečo na vyfarbenie



### Úvod

Je tu november a s ním ďalšie vydanie nášho časopisu, ktorý práve držíte v rukách. Minulý mesiac sa niesol v znamení úcty k starším, ale aj dňa zdravej výživy. Na všetko sme v rámci našej školy prispôsobili aktivity k týmto témam, seniori navštívili našu školu a my sme im pripravili milý zážitok v podobe tanca, hudby a spevu. Zdravá výživa je v tejto dobe veľmi často opakovaná téma a aj preto sme zapojili do projektu „Zdravý fast food,“ ktorý sa nám vydaril. Prebehol aj šachový turnaj a mnohé ďalšie aktivity, o ktorých sa dozviete v našom časopise.

Vaša redakcia Pohoreľského školáčka

# Zdravý fast food

## Zvládli sme to!!!

Dňa 16. októbra 2017 bol v našej firme, **Zdravý fast food**, deň D, kedy sme si preverili naše schopnosti a tímovú spoluprácu.

Ako prví prišli do firmy **zásobovači** o 6:45, ktorí išli nakúpiť 120 rožkov a ovocie. Ostatné suroviny už mali nakúpené. **Kuchári** dorazili o 7:00 a pripravili si suroviny na štyri druhy nátierok a tri druhy nápojov. Veľmi sa snažili a urobili pre nás tieto pochúťky: šošovicovú, hráškovú, brokolicovú nátierku a falošnú tresku. Aby sme dodržali pitný režim, v ponuke sme mali čučoriedkový, citrónový a mäťový nápoj.

Po druhej vyučovacej hodine prišiel **SBS** tím. On pozýval žiakov na ochutnávku jedla a nápojov, a to cez tretiu a štvrtú vyučovaciu hodinu.

Medzitým v jedálni **čaišníci** prestreli stôl, na ktorý poukladali jedlá na tácky, nápoje boli v džbánoch. Vedľa nich boli plastové poháriky so slamkami, obrúsky. Aby sme správne recyklovali boli tam aj koše na plast a papier.

Pred vchodom do jedálne nás vítal **tím hygieničiek** s uterákmi, mydlom a vodou. Dohliadali na čistotu našich rúk pred jedením.

**Upratovací tím** prišiel až po ukončení tejto akcie, aby upratali kuchynku a jedáleň. **Ekonomický úsek a riaditeľ** firmy dohliadali nad celou prípravou akcie.

Myslíme si, že naša firma a produkty, ktoré sme kamarátom ponúkli mali veľký úspech a už teraz sa tešíme, kedy si to zopakujeme. **Našou odmenou je výlet do Múzea mincí a medailí v Kremnici**, na ktorý sa chystáme **10. 11. 2017**.

Ďakujeme za sponzorské dary: **OZ Šťastné detstvo; Kaderníctvo Libuša Jánošková; Kaderníctvo Lucia Simanová; Potraviny Mária Mikolajová; Bartrans, s.r.o.; Ing. Jana Tkáčiková; Obchod Iveta Gavúrová; Obchod Janka Hlaváčová; Hamannax; p. Monika Danieličová.**

Liliana Bernadičová, IV.A









# „CTÍME ŤA, JESEŇ ŽIVOTA“

Aká to rozmarná hra prírody,  
Aká to radosť z prežitých dní,  
I keď už čarokrásna jeseň prichodí,  
I vtedy ich neopustia nádherné sny.

Jesenný mesiac október sa vo vedomí ľudí spája so symbolickou jeseňou života človeka. Aspoň na pár chvíľ spomalíme rýchle tempo života, pristavíme sa pri našich blízkych, starých rodičoch, ujoch, tetách, susedoch, pozdravíme ich, venujeme kvietok, pohladkáme po vráskavých rukách, vypočujeme a oceníme ich múdre rady.

Naše babičky, dedkovia, tety a ujovia prešli jarou i letom svojho života. Prišla jeseň. Všetko ide tak, ako v kolobehu prírody musí ísť. Jar a leto vyplnili statočnou prácou a pokojná jeseň prináša svoje plody.

**"Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo zračí sa mu v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi."**

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším pripravila 23. októbra 2017 PK – spoločenské vedy pri ZŠ s MŠ Pohorelá školy pestrý kultúrny program. Symbolickou kyticou uvitou z piesní a básní, tancov a dramatických výstupov popretkávaných hudobnými číslami si spolu so žiakmi chceli uctiť starších ľudí v našom okolí. Peknými pozdravmi prispeli aj deti zo školského klubu a sladkou pozornosťou p. starostka obce Ing. Janka Tkáčiková. Pre členov Klubu dôchodcov a starších občanov Pohorelej bolo popoludnie strávené na pôde školy spestrením pokojného toku dní. Účinkujúci i hostia vytvorili neobyčajné spoločenstvo, ktoré naplnila radosť, harmónia a pohoda.

Žijú medzi nami. Stretávame ich na ulici, v autobusoch, v obchodoch. Neprechádzajme okolo nich bez pozdravu, bez povšimnutia. Obklopte ich pozornosťou, zaujímajme sa o ich skúsenosti. Obdarujme starých ľudí láskou, úctou, slušnosťou, uvoľnením miesta, pomocou v ťažkostiach. Aby mal človek ku človeku blízko. Na tichý úsmev, nežné pohľadanie, milé slovo...

Skúsme nájsť spôsob, ako našim starkým prejavíť úctu a lásku nie iba jeden deň, či mesiac v roku, ale stále. Aby nemali pocit, že sú zbytoční a osamotení. Aby jeseň ich života bola pokojná a radostná.

Skloňme sa s úctou pred rokmi, ktoré naplnili činmi pre blaho nás všetkých.

Sú pre nás studničkou múdrosti, z ktorej sa môžeme napíť, oázou pokoja a pohody, do ktorej sa vždy radi vraciame.

Kto sa naučí vážiť si šediny, nemusí sa báť, že zostane v starobe nepovšimnutý.

Mgr. Mária Skladaná





# Plavecký výcvik 2017

Plávanie má veľký význam pri formovaní osobnosti dieťaťa, zlepšuje jeho zdravotný stav, podporuje otužilosť, celkovú zdatnosť, ako aj správne držanie tela. Plavecké zručnosti pestujú u detí odvahu, pohotovosť, rozhodnosť a správanie sa v nezvyčajných situáciách.

Aj naša základná škola v Pohorelej vynakladá veľké úsilie na odstraňovanie plaveckej negramotnosti detí absolvovaním **plaveckého kurzu**, ktorý sa koná v 3. alebo 4. ročníku .

Tento rok sa ho zúčastnilo 10 žiakov **4.A triedy** v termíne od **23.10. do 27.10.2017** na plavárni v **Závodke nad Hronom** v počte 20 hodín. Plavecký kurz prebiehal pod vedením **Mgr. Jozefa Šajšu a PaedDr. Gabriely Kanošovej**.

Žiaci sa v úvode zoznámili s vodným prostredím. Skúšali rôzne spôsoby dýchania, ponárali sa a lovili z dna bazéna predmety s cieľom odbúrať strach. Učili sa bezpečne pohybovať vo vodnom prostredí. Postupne si osvojovali splývavú polohu. Učili sa plavecký spôsob kraul, znak a prsia. Pri nácviku používali aj plávacie dosky. Dôkladne si osvojili prácu horných a dolných končatín. Učili sa efektívne dýchať pri plávaní. Učitelia neustále upozorňovali na chyby pri nácviku a snažili sa ich odstrániť a názorne ukázať správnu techniku. Veľmi dôležité bolo precvičovanie súhry pohybu končatín so správnym dýchaním. Výcvikom sa rozvíjali aj vôľové vlastnosti žiakov, zvyšovala sa ich vytrvalosť, obratnosť a kondícia. Žiaci si precvičovali aj rôzne polohy tela vo vode: stojky, kotúle. Jednoduché súťaže a hry viedli žiakov k tolerancii a vzájomnej spolupráci.

Cieľom plaveckého výcviku bolo zvládnuť základné plavecké zručnosti a naučiť žiaka preplávať 25 m rôznym plaveckým spôsobom. Deti úspešne zvládli pohyb vo vode a dosiahli viditeľné pokroky. Odmenou pre všetkých bol diplom za účasť na plaveckom výcviku, ktoré si deti hrdo odniesli domov.

PaedDr. Gabriela Kanošová





# Lampiónový sprievod



Dňa 27. októbra 2017, v piatok pred jesennými prázdninami, sa na našej škole uskutočnili tvorivé dielne a lampiónový sprievod ku dňu Halloweenu. Boli tam zaujímavé tvorivé dielne, napr. vyrezávanie tekvíc, vytváranie halloweenských ozdôb, maľovanie na tvár a poniektorí piekli aj múmie.

Pri tvorivých dielňach pomáhali aj p. riaditeľ *Mgr. J. Šajša*, *Mgr. L. Vaculčiaková*, *Mgr. E. Bialiková*, *Mgr. M. Mikolajová*, *Mgr. M. Huťová*, *Mgr. M. Kalmanová*, *Mgr. M. Krupová*, *Mgr. T. Šajšová*, *Ing. K. Kanošová*, *Mgr. D. Simanová*, *Mgr. M. Kantorisová*. Spoluorganizátorom bolo **Komunitné centrum v Pohorelej**. Na konci tvorivých dielní sa vyhodnotili najkrajšie tekvice a uskutočnil sa lampiónový sprievod od školy na námestie a späť. Bol to určite pre nás veľký zážitok hlavne pre tých najmenších.

Ivana Kubandová, 8.A





# Hod plnou loptou

Dňa 6. októbra 2017 sa uskutočnila **súťaž v hádzaní plnou loptou**. Vzhľadom na nepriaznivé počasie sa musela zmeniť téma súťaže. Miesto hádzania kriketovou loptičkou žiaci hádzali plnou loptou do diaľky.

Súťaže sa zúčastnilo 17 žiakov, najpočetnejšou skupinou bola kategória chlapcov 3. a 4. ročníka. Pred súťažou sa žiaci rozbehali, rozvili, nacvičili si súťažnú disciplínu s volejbalovou loptou a potom aj s plnou loptou. Všetci žiaci sa navzájom povzbudzovali a podporovali. Po odsúťazení sa s **p. uč. E. Haluškovou** hrali pohybovú hru, zameranú na prenášanie lopty do cieľa. Ďakujeme **p. uč. L. Sidorovej** za prípravu tejto súťaže.

Vyhodnotenie súťaže:

## Chlapci 1. – 2. ročník

- 1.miesto: Maľko Maľuš, výkon: 430 cm
- 2.miesto: Šimon Refka, výkon: 350 cm
- 3.miesto: Peľko Frajt, výkon: 340 cm
- 4.miesto: Samko Rochovský, výkon: 340 cm

## Chlapci 3. – 4. ročník

- 1.miesto: Boris Šarišský, výkon: 700 cm
- 2.miesto: Kristián Puška, výkon: 650 cm
- 3.miesto: Rastislav Šarišský, výkon: 630 cm

## Dievčatá 1. – 2. ročník

- 1.miesto: Lucka Zlúkyová, výkon: 390 cm
- 2.miesto: Magdalénka Kanošová, výkon: 300 m

## Dievčatá 3. – 4. ročník

- 1.miesto: Julka Kanošová, výkon: 430 cm
  - 2.miesto: Alžbetka Tlučáková, výkon: 430 cm
  - 3.miesto: Liliánka Bernadičová, výkon: 375 cm
- Gratulujeme víťazom a tešíme sa na ďalšiu súťaž.

Mgr. Lenka Sidorová





# "Futbalom proti rasizmu" Závadka nad Hronom

Dňa 11. októbra 2017 bojovali naši žiaci o víťazstvo v každoročnom turnaji "Futbalom proti rasizmu" v telocvični ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom.

O putovný pohár hralo 5 školských družstiev: ZŠ Telgárt, ZŠ s MŠ Pohorelá, ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom, ZŠ Polomka a ZŠ Beňuš.

Všetky družstvá sa prezentovali veľmi kvalitným futbalom, žiaci si z chuti zahrali svoju obľúbenú športovú hru. Turnaj bol napínavý až do posledných zápasov.



## Výsledky zápasov:

1. Závadka - Polomka 9:0
2. **Pohorelá** - Beňuš 3:0
3. Telgárt - Polomka 5:2
4. Závadka - Beňuš 4:0
5. **Pohorelá** - Telgárt 4:5
6. Polomka - Beňuš 0:1
7. Závadka - Telgárt 0:0
8. **Pohorelá** - Polomka 7:1
9. Telgárt - Beňuš 5:1
10. Závadka - **Pohorelá** 1:0



## Umiestnenie v turnaji:

1. Závadka nad Hronom 10 bodov
2. Telgárt 10 bodov
3. **Pohorelá** 6 bodov
4. Beňuš 3 body
5. Polomka 0 bodov

## **Zostava nášho tímu:**

*Bútora Jakub 8.A (brankár) - Klimko Jozef 9.A, Pokoš Mário 8.B, Harvan Marek 8.A, Šarišský Marek 7.A, Koky Lukáš 6.A, Mgr. Jozef Šajša - vedúci družstva.*



Ďakujeme organizátorom zo ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom za výbornú akciu, občerstvenie a na záver za sladkú odmenu.

Mgr. Jozef Šajša





# Plenárne rodičovské združenie

Riaditeľstvo školy a Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohorelej pozvalo všetkých rodičov na plenárne rodičovské združenie, ktoré sa uskutočnilo dňa **11. októbra 2017 o 15.30 hod.** v priestoroch školskej jedálne ZŠ s MŠ Pohorelá.

Po zasadnutí sa uskutočnili triedne rodičovské združenia s voľbou triedneho dôverníka.



Mgr. Jozef Šajša

## Majstrovstvá okresu Brezno žiakov v rapid šachu

Šachový klub Orlová POHORELÁ,  
ZŠ s MŠ Pohorelá, Obecný úrad Pohorelá a KŠZ  
Banská Bystrica

usporiadali **18. októbra 2017** Majstrovstvá okresu  
Brezno žiakov v rapid šachu.

Miesto konania: **jedáleň ZŠ Pohorelá**

**Súťažiaci** : žiaci a žiačky základných škôl a 1. stupňa  
osemročných gymnázií vo veku **6 až 15 rokov** z  
okresu Brezno

### Konečné poradie po 7. kolách

Z okresného kola do krajského kola postúpili prví traja  
žiaci a prvé tri dievčatá z celkového poradia súťaže.

V tomto prípade sa **na prvom mieste** z našich žiakov  
umiestnil **Adam Kanoš z 9.A** a prvým náhradníkom

na štvrtom celkovom poradí sa umiestnil **Miroslav Dudáš z 8.A**, z dievčat to bola **na prvom mieste** **Bianka Tlučaková z 5.A**, títo žiaci postupujú **na Krajské kolo do Banskej Bystrice**.



*Jozef Kanoš, Šachový klub Orlová Pohorelá  
Mgr. Jozef Šajša, riaditeľ ZŠ s MŠ Pohorelá*





# Obchodovanie s ľuďmi

Dňa 18. októbra 2017 sa uskutočnila beseda s *pani por. PhDr. Slávkou Piliarovou* z Okresného riaditeľstva policajného zboru v Brezne. Žiaci druhého stupňa boli poučení o téme **Obchodovanie s ľuďmi**. Všetci boli oboznámení s problematikou tohto obchodu, ako aj jeho charakteristikou a prejavom. Najdôležitejším však bolo poučenie o tom, ako takého predajcu tzv. „Bieleho mäsa“ prekuknúť, či ako sa správať, dokonca sme pochytili aj typy, ako uniknúť. Pani policajtká nám povedala rôzne zaujímavosti, ako napríklad to, že obchod s ľuďmi je tretí najrozšírenejší obchod na svete (kralujú drogy a hneď za nimi zbrane). Na záver bol pustený kratší film, v ktorom vystupovali ľudia, čo na vlastnej koži okúsili obchodovanie s ľuďmi. Pevne veríme, že všetci si z toho odniesli aspoň časť, a že to nikto z nás nebude musieť podstúpiť.

Silvia Ševcová, 8.A





# Deti z MŠ v prvej triede

26. október 2017 bol trochu iný ako ostatné dni, pretože sme dostali návštevu. Prišli sa na nás pozrieť **deti z materskej školy** aj so svojou pani učiteľkou, aby opäť videli svojich kamarátov už ako veľkých prvákov. Ukázali sme im, čo všetko sa už od septembra naučili a ako to v škole chodí a vyskúšali si aj školské povinnosti. Dúfame, že sa im u nás páčilo.

Mgr. Ivana Zlúkyová



## Náramky na objednávku

**Objednajte si náramok!**

Predávame pekné náramky za nízke ceny.

**Ponuka:**

Dvojfarebný s menom (pozadie a meno) - 0,50 €

Viacfarebný s menom (viacfarebné pozadie) - 0,70 €

Bez mena s koráľkami - 1 €

**Zľava:**

3 dvojfarebné s menom - 0,75 €

3 viacfarebné s menom - 0,90 €

3 koráľkové - 1,25 €

Objednať si môžete pri Daniele Cesnakovej a Dominike Hráčkovej v 6.A triede.





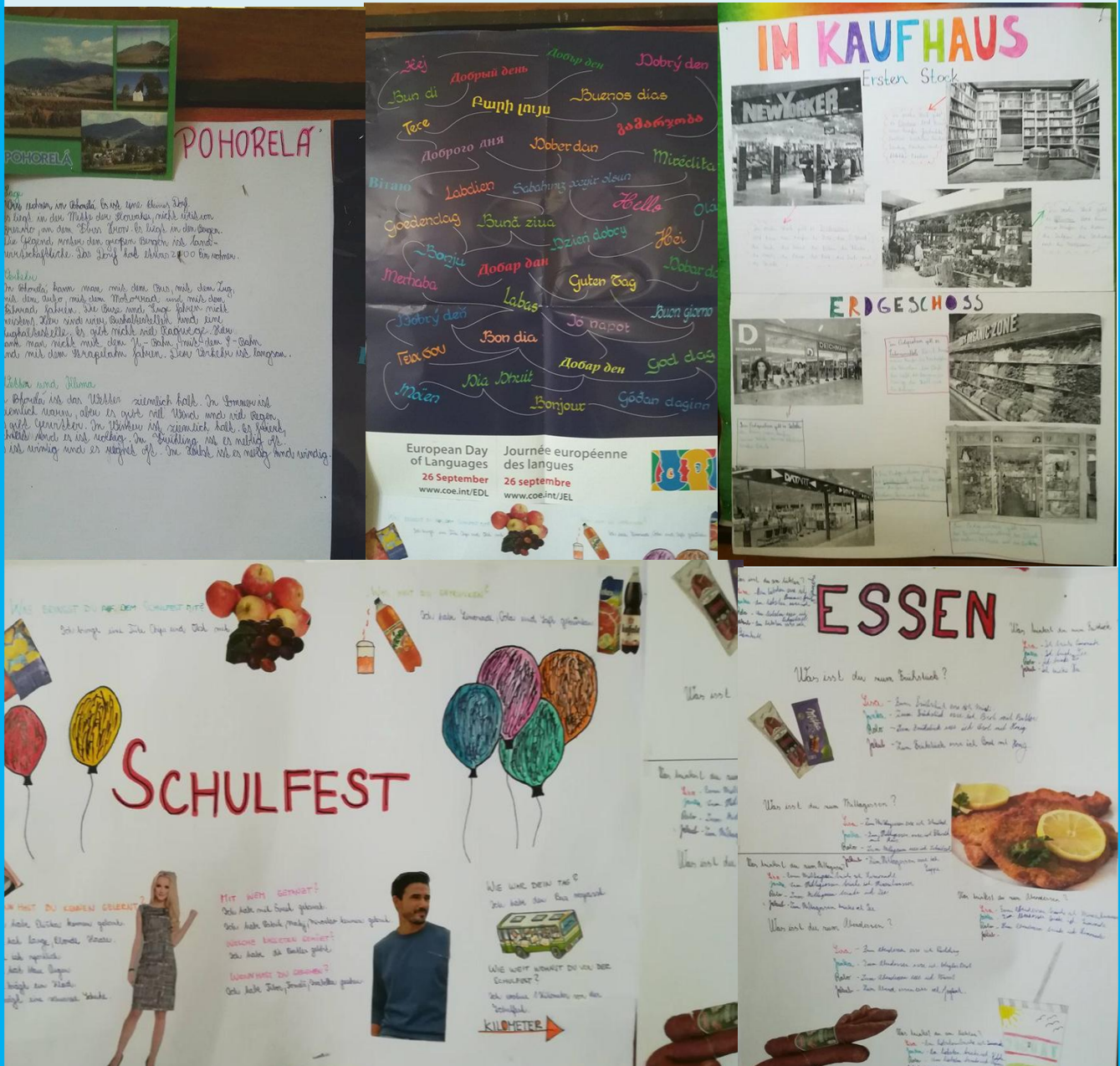
# Medzinárodný deň cudzích jazykov



Európsky deň jazykov si každoročne pripomíname **26. septembra**. Tento deň je oslavou jazykovej rôznorodosti kontinentu s viac ako 200 európskymi jazykmi, 24 úradnými jazykmi EÚ, približne 60 regionálnymi/menšinovými jazykmi a mnohými ďalšími jazykmi, ktorými hovoria ľudia z iných častí sveta. Deviatci a ôsmaci našej školy, na hodinách nemeckého jazyka, urobili projekty, plagáty k tomuto dňu, čo sa v minulom školskom roku naučili pod vedením Mgr. Mariany Krupovej.

Európsky deň jazykov bol vyhlásený Radou Európy, ktorá zastupuje 800 miliónov Európanov zo 47 krajín. Do podujatí súvisiacich s Európskym dňom jazykov sa zapájajú mnohé jazykové a kultúrne inštitúcie, združenia, univerzity, a najmä školy. Po prvýkrát sa tento deň slávil v roku 2001 – v Európskom roku jazykov – a odvtedy si ho pripomíname každoročne.

Zdroj: [https://ec.europa.eu/education/initiatives/languages-day\\_sk](https://ec.europa.eu/education/initiatives/languages-day_sk),  
Ivana Kubandová a Jana Halušková, 8.A





# Spišský hrad - UNESCO

V rámci čitateľskej gramotnosti na druhom stupni Vám ako ďalšiu pamiatku UNESCO predstavujeme Spišský hrad.

Spišský hrad patrí k pokladom európskej kultúry. Jeho dejiny začínajú na prelome 11. a 12. storočia, avšak hradný kopec osídlený už od 5. tisícročia pred Kristom. Najmohutnejšie praveké osídlenie spadá do obdobia od 1. storočia pred. Kristom do 2. storočia nášho letopočtu, kedy tu vybudoval svoje rozsiahle hradisko keltský kmeň Kotínov.

Začiatok 13. stor. znamená pre hrad aj začiatok jeho románskej stavebnej etapy. Románsky Spišský hrad je vlastne rozmerný palác – hranolová budova s tromi podlažiami na severnej, najvyššej a najbezpečnejšej strane kamennej plošiny a útočištná veža, v strede hradného nádvorja, ktoré je obohatené hradobným múrom so vstupnou románskou bránou s padacou mrežou. Románsky palác a hradná veža sa stali hlavnými prvkami celej architektúry a dominujú hradnej panoráme počas dlhých storočí jeho stavebného vývoja.



V roku 1780 vypukol rozsiahly požiar a hrad sa zmenil na ruiny. Veľkolepé kamenné múry Spišského hradu začali ľudí zaujímať nielen ako zdroj stavebného materiálu, ale aj ako objekt archeologického, architektonického a historického výskumu.

V roku 1961 bol Spišský hrad vyhlásený za Národnú kultúrnu pamiatku. Zachované majestátne ruiny jedného z najväčších hradných komplexov v Európe v súčasnosti spravuje Spišské múzeum v Levoči a samé ich prezentuje ako muzeálny exponát s vyhladkovou trasou po hradbách. Doplnkom je výstup na vyhladkovú vežu i samostatná expozícia archeologických nálezov a militárií, hradná mučiareň i gotická kaplnka sv. Alžbety, ktorá prešla zásadnou rekonštrukciou v roku 2003. V roku 2002 bolo namontované vonkajšie osvetlenie ktoré kamenné múry ukázalo v doposiaľ nepoznanej polohe.

V roku 1993 bola Národná kultúrna pamiatka – Spišský hrad spolu so svojim okolím zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, čo znamenalo i oficiálne potvrdenie jeho kultúrneho významu svetového charakteru.

Zdroj: <https://spiskanovaves.virtualne.sk/snm-spisske-muzeum-spissky-hrad-.html>

Silvia Ševcová, 8.A





# Ovce.sk

V našom časopise Vám predstavujeme výbornú webovú stránku ovce.sk. Projekt Sheeplive (slovenský originál OVCE.sk) vznikol z iniciatívy eSlovensko o.z. ako súčasť projektov Zodpovedne.sk, Pomoc.sk a Stopline.sk. Hlavným cieľom projektu je detský animovaný seriál a medzinárodný internetový portál. Projekt sa zameriava na bezpečnosť detí a mládeže, najmä na riziká internetu, mobilov a nových technológií. Pre nižšiu vekovú kategóriu detí projekt pôsobí ako prevencia, mládeži vtipne nastavuje zrkadlo ich nevhodného správania sa a dospelých chce projekt poučiť.

**Ochrana pred ohrozeniami:** Najdôležitejšou úlohou v rámci prevencie je naučiť deti, ako používať moderné technológie bezpečne a zodpovedne. Zdôraznite im možnosti, ako sa chrániť pred ohrozeniami a kam sa obrátiť o pomoc (linkapomoci.sk). Nezabúdajte na to, že internet a ostatné technológie priniesli aj pokrok, nové možnosti a veľa pozitív, preto spolu s deťmi hľadajte cesty, ako ich využiť.

**Netiketa:** Internetové prostredie sa zdá mnohým ľuďom neosobné, a tak i menej reálne. Neplatia tam zaužívané pravidlá správania, stráca sa zodpovednosť za vlastné konanie. Všetko je zdanlivo dovolené a akoby to, čo sa udeje v tomto prostredí, nebolo úplne skutočné. V prostredí internetu napríklad deti bez zábran robia veci, ktoré by v reálnom svete nespravili. V prevencii je preto dôležité zamerať sa na výchovu k netikete (etikete na internete), čiže k vhodnému správaniu vo virtuálnom prostredí, čo sa môže a čo nemôže, čo je správne a čo nie. Mali by sa postupne naučiť, že ublíženie vo virtuálnom prostredí platia rovnaké zákony ako v bežnom svete.

**Kritické myslenie:** Je veľmi dôležité učiť deti kriticky rozmýšľať, aby vedeli posúdiť, ktoré informácie sú pravdivé a ktoré nepravdivé, čomu alebo komu môžu vo virtuálnom prostredí dôverovať. Rovnako ich učte odolávať nátlaku jednotlivca alebo skupiny, aj keď ide o anonymnú skupinu vo virtuálnom svete.

Zdroj: príručka ovce.sk, upravil: Dominik Danielič, 6.A

## Svetový deň zvierat

Žiaci v ŠKD si pripomenuli svetový deň zvierat, ktorý sa oslavuje 4. októbra a vytvorili krásny plagát. Pomáhala im pritom pani učiteľka Mgr. Elena Halušková.





# Týždeň

Názvy dní, teda pondelok, utorok, streda, štvrtok, piatok, sobota a nedeľa patria k najpoužívanejším slovám nášho jazyka. Napriek tomu sa nad nimi väčšina ľudí nikdy hlbšie nezamyslí. Ibaže správny špekulant je zvedavý: chce vedieť, kde sa vzali, prečo sú také, aké sú a čo vlastne znamenajú. Vypátrajte to!

**Pondelok** je deň, ktorý nasleduje „po nedeli“. Správnejšie by sa teda mal volať **ponedeľok**. V ruštine majú lepší poriadok: pondelok sa po rusky naozaj povie **ponedeľnik**.

Slovo **utorok** sa podozrivo ponáša na ruské slovo **vtornik** (označujúce utorok). A predstavte si tú náhodu: **vtoroj** po rusky znamená druhý. Čiže ruský **vtornik** (a aj náš utorok) je odvodený od toho, že ide o druhý deň v týždni. Utorok by sme tak pokojne mohli volať aj **druhok**.

**Streda** je stredná – je to deň v strede pracovného týždňa. Lepšie označenie by tak možno bolo **prostreda**.

**Štvrtok** je jasný – je to štvrtý deň v týždni. (Za predpokladu, že začíname počítať od pondelka, čo nie je samozrejmé – v niektorých kultúrach začína týždeň iným dňom.)

**Piatok** je piatym dňom, preto sa aj volá piatok. Tu je v jazyku poriadok.

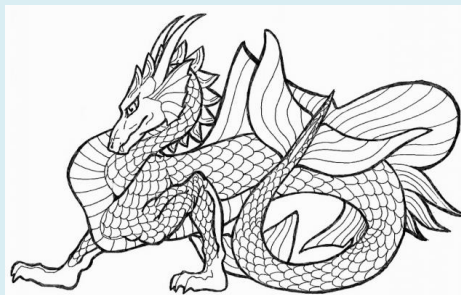
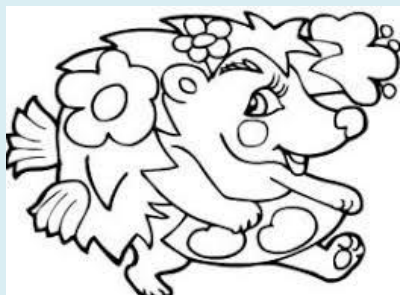
Otázkou však je, prečo po štvrtku a piatku nenasleduje **šiestok**, ale **sobota** (v ruštine **subbota**). Odpoveď nájdeme, keď si uvedomíme, ako veľmi sa slovo **sobota** ponáša na slovo **sabat** či **šabat**, čo je hebrejské označenie posvätného dňa, kedy majú židia dokonca zakázané pracovať. A tým dňom je pre nich práve **sobota**.

Správny kresťan zasa odpočíva v nedeľu, kedy (podobne ako žid v sobotu) nič nerobí (po česky **nic nedělá**). A tak sa aj tento deň volá **nedeľa**. Je zaujímavé, že tu sa ruština odchyľuje a nedeľu nazýva **voskresenjem**, čiže **vzkriesením** (Krista).

Najlogickejšie by bolo, keby sme mali prvok, druhok, tretok, štvrtok, piatok, šiestok a siedmok. Spustíme petíciu? Mimochodom, vo viacerých európskych jazykoch sa čiastočne zachoval starý (latinský) systém označovania dní v týždni odvodený od názvov nebeských telies a mien antických bohov. Napríklad v angličtine: **Monday** (**Moon Day**, moon = mesiac), **Saturday** (**Saturn Day**), **Sunday** (**Sun Day**, sun = slnko). Alebo vo francúzštine: **Lundi** (Luna, mesiac), **Mardi** (Mars), **Mercredi** (Merkúr), **Jeudi** (Jupiter), **Vendredi** (Venuša), **Samedi** (Saturn).

Zdroj: Dobrá škola, upravila: Vivien Ďuricová, 6.A

Niečo na vyfarbenie:



Časopis vydáva ZŠ s MŠ Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá. **Šéfredaktorka časopisu:** J. Halušková (VIII.A), **predsedkyňa redakčnej rady:** I. Kubandová (VIII.A). Ide o mesačník. Časopis vyšiel v novembri 2017. Časopis bol založený v šk. roku 2013/14 a vychádza od septembra 2013. **Redaktori:** S. Ševcová, J. Kamzíková, M. Datková, M. Kováč z VIII.A, V. Ďuricová, L. Homolová, V. Šavolová, D. Danielič, N. Pokošová, V. Kuniczuková, D. Kováčová, M. Gajdošová, L. Harvanová zo VI.A a V. Pajerová z V.A. **Pedagogický dozor:** Mgr. Mariana Krupová